

Verantwoordingsinformatie, behorend bij het
kwalificatiedossier mbo:

Zeevisvaart SW6

Kwalificaties

» **Stuurman-werktuigkundige zeevisvaart SW6**

Geldig vanaf

01-08-2016

Penvoerder: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Gevalideerd door: Sectorkamer mobiliteit, transport, logistiek en maritiem
Op: 10-12-2015

Inhoudsopgave

Het kwalificatiedossier kan een verwijzing bevatten naar de volgende (verantwoordings-)informatie. Dit is geen onderdeel van de kwalificatie-eisen.

<u>Verantwoordingsinformatie</u>	4
<u>1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)</u>	4
<u>2. Examenprofielen</u>	4
<u>3. Arbeidsmarktinformatie</u>	4
<u>4. Trends en ontwikkelingen</u>	4
<u>5. Beroepsvereisten</u>	5
<u>6. Bijzondere vereisten</u>	6
<u>7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen</u>	6
<u>8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs</u>	6
<u>9. Onderhoudsagenda</u>	6
<u>10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie</u>	6
<u>11. Betrokkenen</u>	7
<u>12. Verblijfsduur 4 jarig</u>	7
<u>13. Aanvullende informatie</u>	7
<u>14. Certificaten</u>	7

Verantwoordingsinformatie

1. Beroepscompetentieprofielen (bcp)

Het kwalificatiedossier Zeevisvaart SW6 is gebaseerd op de volgende beroepscompetentieprofielen:

- [BCP Kotter Matroos](#)
- [BCP Trawler Bootman](#)
- [BCP Trawler Matroos](#)

2. Examenprofielen

N.v.t.

3. Arbeidsmarktinformatie

In de visserij werken bijna 2.000 personen. Dit betreft de totale werkgelegenheid in de zeevisserij, binnenvisserij (met name IJsselmeer), garnalenbranche en aquacultuur samen. Opvallend is de forse afname van de werkgelegenheid gedurende 2013. Dit is mogelijk het gevolg van de periodieke vangstverboden op het IJsselmeer. Vooral vissers in Flevoland en Noord-Holland werden hierdoor getroffen, zoals in Urk en Volendam. Ook in 2014 zijn er volgens nieuwsberichten IJsselmeervissers gestopt.

Voor de zeevisserij geldt dat de Nederlandse visquota's in recente jaren door de bank genomen waren verruimd, echter in 2014 zijn de Nederlandse visquota's voor haring met 2 procent naar beneden bijgesteld. De impact hierop op de werkgelegenheid zal waarschijnlijk beperkt zijn, ook omdat visquota's voor een aantal jaren vooruit worden vastgesteld en dus te verwachten is dat deze in 2016 en 2017 stabiel blijven. De garnalenvisserij heeft een aantal jaren goede vangsten gehad en heeft dus goede vooruitzichten voor de werkgelegenheid; echter de aquacultuur heeft te lijden onder de sterke internationale concurrentie met lage prijzen.

Ondanks de afgenomen werkgelegenheid in de deelsector, is de verwachting dat het voor gediplomeerde schoolverlaters relatief eenvoudig is om werk te vinden. In 2014 waren er 'slechts' 32 gediplomeerden en ook in sectoren met een afgenomen werkgelegenheid is sprake van een vervangingsvraag.

Er zijn 170 leerbedrijven die stageplaatsen bieden voor deelnemers van opleidingen binnen de deelsector visserij. 1 hiervan is gevestigd in het buitenland. De meerderheid van de Nederlandse leerbedrijven bevindt zich in district Middenwest. In districten Zuidwest (45), Noordwest (40) en Noord (6) zijn ook leerbedrijven gevestigd. In districten Oost en Zuidoost zijn geen bedrijven gevestigd die erkende BPV-plaatsen bieden voor de visserij.

4. Trends en ontwikkelingen

Wetgeving en regelgeving

Door de strenger wordende regelgeving, controle en aansprakelijkheid op het gebied van veiligheid en milieu zal de SW6 goed bekend dienen te zijn met de internationale IMO/ILO regelgeving, Nederlandse scheepvaart-wetgeving, Arbo-wetgeving en (lokale) voorschriften op het gebied van veiligheid en milieu, e.d.

Het volledig op de hoogte zijn van nieuwe ontwikkelingen en eisen binnen het vakgebied en het handelen daarnaar zal voor de beroepsgroep een kwaliteitsvoorsprong kunnen betekenen. Het EU beleid oftewel het Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) is onder meer gericht op het veiligstellen van het duurzaam voortbestaan van de vispopulatie en beoogt tevens te komen tot een evenwichtige en duurzame exploitatie van de vispopulatie door de visserijsector. Jaarlijks wordt door de Raad van Visserijministers de Total Allowable Catch (TAC) vastgesteld. Dit is de totale hoeveelheid vis die aan een bestand van een bepaalde vissoort in een bepaald gebied mag worden onttrokken. In de meeste gevallen wordt een TAC verdeeld in nationale quota. De Nederlandse overheid verdeelt vervolgens het toegewezen nationale quotum onder de Nederlandse zeevissers. Daarnaast gelden er nog diverse andere EU-verordeningen.

De kwaliteitsnormeringen (ISO en HACCP) worden steeds belangrijker voor de visserij. Aan boord moet al een kwalitatief goed product neergezet worden. Een kwalitatief goed product op de visafslag of in de handel zal zeker ook een hogere prijs opbrengen. Daarnaast is de handel verzekerd van een kwalitatief goed product wanneer het desbetreffende vaartuig dat de vis heeft aangevoerd beschikt over een kwaliteitsnormering. De handel dient immers te voldoen aan de HACCP-normering. De bewaking van de kwaliteit van het product begint op zee. De SW6 dient zich hiervan bewust te zijn en hiernaar te handelen.

Ook de Arbeidsomstandighedenwetgeving (Arbo) is voor vissersvaartuigen van kracht. Dit betekent dat er strenger gecontroleerd zal gaan worden op vooral de werkomstandigheden aan boord. Alhoewel de werkomstandigheden aan boord vaak goed zijn, betekent dit dat er voldoende aandacht aan dit onderwerp moet worden gegeven. In de opleiding dient hiermee al rekening te worden gehouden door veiligheid binnen alle onderdelen van de opleiding te integreren, waarbij de prioriteit uitgaat naar het voorkomen van ongevallen en vervolgens op het beperken van letsel en schade.

De (internationale) milieueisen worden steeds strenger. Deze eisen hebben niet alleen betrekking op het lozen van (schadelijke)

stoffen in zee, maar ook op stoffen die klimaat verstorend kunnen zijn. De SW6 dient zich hieraan te houden in zijn werkuitoefening.

Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening

Nieuwe technologische ontwikkelingen leiden tot verbeteringen in apparatuur en tuigbehandeling. De invoering van computers, software en moderne (tele-)communicatiemiddelen en nieuwe koeltechnieken hebben hun invloed, zowel op het werken op de brug als in de machinekamer. Daarnaast worden nieuwe technieken voor visserij ontwikkeld die niet alleen bijdragen aan duurzame visvangst, maar de visvangst ook efficiënter kunnen maken. Duurzaamheid met daarin gebalanceerde aandacht voor People, Planet en Profit is een steeds belangrijker wordend thema.

Efficiëntie is een belangrijk aspect geworden van de beroepsuitoefening van de SW6, bijvoorbeeld bij het uitzetten van een efficiënte route, efficiëntere visvaartuigen en vismethoden.

De kritiek van de milieubeweging ten opzichte van de zeevisserij neemt toe. De groene lobby is uit op een beperking van de boomkorvisserij, vanwege de vermeende schade aan het milieu. Dit heeft geleid tot een toenemend gebruik van alternatieve vistechnieken die bestaande positieve elementen verder uitbouwen (efficiency, productiviteit) en negatieve elementen vermijden (aantasting van bestanden immature vis, invloed op het ecosysteem). De benutting van de zee voor infrastructurele werken leidt tot compensatie met natuurgebieden. Deze compensatie heeft invloed op de visgebieden en de vangstmogelijkheden van de visser.

Een goede vaardigheid in het gebruik van Engels als algemene voertaal en voor nautische en visserij vaktermen en een goed begrip van andere culturen en sociale gewoonten worden belangrijker voor de SW6 omdat de bemanning steeds meer internationaal samengesteld is.

5. Beroepsvereisten

Het kwalificatiedossier Zeevisvaart SW6 is vanwege de verwachte ratificering van het STCW-F afgestemd op de structuur van het dossier Koopvaardij SMBW. Tevens zijn de vereisten van het STCW-F verwerkt in het kwalificatiedossier.

Met de afstemming wordt het tevens mogelijk voor de vakvolwassen beroepsbeoefenaren om, na een bepaalde vaartijd, over te stappen naar de andere sector na het volgen van een aanvullende opleiding.

Het dossier is hiermee niet een STCW dossier geworden maar wel een op het STCW gebaseerd dossier. Hierbij moet wel aangemerkt worden dat het doel van het schip anders is dan dat van de koopvaardij: het is een productieschip. Het gebruik van het vissersschip wijkt af, het vaart van A naar A en oogst in de tussentijd (in plaats van het vervoeren van goederen van haven naar haven); de vissersschepen zijn daarbij meer werktuigen.

Het Ministerie Infrastructuur en Milieu heeft middels een schrijven bevestigd dat de vigerende wettelijke beroepsvereisten op de juiste wijze zijn opgenomen in dit kwalificatiedossier. Onder voorbehoud dat de examinering plaatsvindt door de daartoe bevoegde instanties kan op basis van het diploma een vaarbevoegdheid worden afgegeven.

Het is van belang dat bij de opleiding en examinering het STCW wordt gevolgd. Vanwege de herkenbaarheid van het STCW is het dossier op verschillende punten aangepast.

In de kerntaaktitels zijn de van toepassing zijnde codes uit het STCW opgenomen, voor de SW6 zijn dat A-II/3 en A-III/3.

De Functions uit die tabellen zijn gebruikt voor de werkprocessen, de titel van het werkproces is dan ook de titel van de Function.

Bij het gedrag wordt verwezen naar de Criteria for evaluating competences (kolom 4) van de Competences (kolom 1) die bij de betreffende Functions horen.

Bij kennis en vaardigheden wordt verwezen naar kolom 2 van het STCW: Knowledge, Understanding and Proficiency.

Kolom 3, Methods for demonstrating competence, is niet verwerkt in het kwalificatiedossier. Deze kolom geeft aan in welke vorm de Competences moeten worden geëxamineerd.

STCW-F:

De volgende onderwerpen van het STCW-F zijn niet zichtbaar opgenomen in de werkprocessen Navigation, Marine engineering, Electrical, electronic and control engineering en Maintenance and repair, maar worden er wel onder verstaan:

- 4. Gyrokompassen
- 6.1.9 Schadevoorkomen ten gevolge van de boeg- of hekgolf van het eigen vaartuig
- 10.1 Voorzorgsmaatregelen bij het op het strand zetten van een vaartuig
- 10.4 Het vlot brengen van een aan de grond gelopen vaartuig met en zonder hulp
- 10.6 tot en met 10.9 en 10.11 Diverse handelingen in noodsituaties

Vanwege de wettelijke beroepsvereisten en de daarmee samenhangende vaarbevoegdheden die aan het diploma zijn gekoppeld moet de beginnend beroepsbeoefenaar vrijwel op het niveau van de vakvolwassen beroepsbeoefenaar functioneren. De formulering van de kerntaken en werkprocessen ligt daarom dicht aan tegen die van de vakvolwassen beroepsbeoefenaar.

6. Bijzondere vereisten

Stuurman-werktuigkundige zeevisvaart SW6

Nee

7. Beroepsspecifieke moderne vreemde talen

Van de SW6 wordt verwacht dat hij beschikt over kennis van de visserij vaktermen in het Engels en daarnaast in het Engels over de stand van zaken kan communiceren en registreren.

Stuurman-werktuigkundige zeevisvaart SW6

Engels					
	Luisteren	Lezen	Gesprekken voeren	Spreeken	Schrijven
C2					
C1					
B2					
B1					
A2	x	x	x	x	x
A1	x	x	x	x	x

8. Ontwikkelmogelijkheden van de beroepsbeoefenaar in het onderwijs

De stuurman werktuigkundige zeevisvaart SW6 kan binnen het mbo doorstromen naar de opleiding Visserij Officier op niveau 3 (stuurman/scheepswerktuigkundige kleine vissersschepen SW5).

9. Onderhoudsagenda

Onderwerp	Actie	Wie	Wanneer
Wettelijke beroepsvereisten: Besluit zeevisvaartbemanning	Zodra de nieuwe wetgeving van kracht wordt zal het kwalificatiedossier worden aangepast	SBB	Naar verwachting medio 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: uitvoerbaarheid dossier in het MBO	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de uitvoerbaarheid te worden gemonitord	SBB in samenwerking met de scholen	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: onderzoek klanttevredenheid	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de klanttevredenheid te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: actualiteit inhoud dossier	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de actualiteit te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016
Onderhoud kwalificatiedossier: aansluiting bij VMBO en HBO	Vanaf het moment dat het dossier uitgevoerd gaat worden, dient de aansluiting vmbo-mbo-hbo te worden gemonitord	SBB	Vanaf augustus 2016

10. Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Categorie	Kruis aan welke categorie van toepassing is :	Omschrijving
-----------	---	--------------

Categorie 1: Nieuw dossier		Dit dossier zat voorheen niet in de kwalificatiestructuur. Nadere toelichting is niet nodig.
Categorie 2: Nieuwe elementen		Dit betreft sterk gewijzigde dossiers waarop de Toetsingskamer een ingangstoets heeft uitgevoerd. Er is sprake van nieuwe of samengevoegde kwalificaties, certificeerbare eenheden, bcp's, etc. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 3: Wijzigingen	x	Er zijn zaken gewijzigd in een bestaand dossier. Bijvoorbeeld inhoudelijke wijzigingen in de kerntaakbeschrijving of de werkprocessen. Ook kleinere wijzigingen, zoals het toevoegen van matrices voor rekenen/wiskunde, het herstellen van spelfouten, herformuleringen die geen betekenisverschillen inhouden en beperkte tekstuele wijzigingen vallen hieronder. Bij de toelichting hieronder bevindt zich een samenvatting van de wijzigingen in dit dossier.
Categorie 4: Ongewijzigd		Dossier is volledig ongewijzigd. Nadere toelichting is niet nodig.

Het kwalificatiedossier is omgezet in het nieuwe format. Daarbij is de structuur van kerntaken en werkprocessen ongewijzigd gebleven.

Vanwege de herkenbaarheid van het STCW en gebleken knelpunten bij de uitvoerbaarheid van onderwijs en examinering wordt bij de gedragingen verwezen naar de Criteria for evaluating Competences.

In Bk-K1 is het werkproces Controlling the operation of the ship and care for persons on board at the operational level toegevoegd.

11. Betrokkenen

Dit kwalificatiedossier is ontwikkeld door SBB in samenwerking met vertegenwoordigers van de branche, het middelbaar beroepsonderwijs en het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

12. Verblijfsduur 4 jarig

Niet van toepassing

13. Aanvullende informatie

N.v.t.

14. Certificaten

N.v.t.